

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ВІСНИК

**Східноукраїнського
національного університету
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

**№ 3 (251)
2019**

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Сєвєродонецьк 2019

ВІСНИК

СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

№ 3 (251) 2019

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ЗАСНОВАНО У 1996 РОЦІ

ВИХІД З ДРУКУ - ДВНАДЦЯТЬ РАЗІВ НА РІК

Засновник

Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля

Журнал зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

Свідоцтво про державну реєстрацію

серія КВ № 15607-4079ПР

від 18.08.2009 р.

VISNIK

OF THE VOLODYMYR DAHL EAST
UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY

№ 3 (251) 2019

THE SCIENTIFIC JOURNAL

WAS FOUNDED IN 1996

IT IS ISSUED TWELVE TIMES A YEAR

Founder

Volodymyr Dahl East Ukrainian National
University

Registered by the Ministry

of Justice of Ukraine

Registration Certificate

KB № 15607-4079ПР

dated 18.08.2009

Журнал включено до Переліків наукових фахових видань України (Наказ МОН №1328 21.12.2015 р.), (Наказ МОН №515 16.05.2016 р.), в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з технічних, економічних та історичних наук відповідно.

Журнал включено до Міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus International (ICV 2017: 48.35).

ISSN 1998-7927

Головна редакційна колегія:

Поркуян О.В., докт. техн. наук (головний редактор),
Голубенко О.Л., член-кор. Академії педагогічних наук,
докт. техн. наук (заступник головного редактора),
Марченко Д.М., докт. техн. наук (заступник головного
редактора),
Бузько І.Р., докт. екон. наук, (заступник головного
редактора),

Архипов О.Г., докт. техн. наук,
Глікін М.А., докт. техн. наук,
Горбунов М.І., докт. техн. наук,
Рач В.А., докт. техн. наук,
Рязанцев О.І., докт. техн. наук,
Смолій В.М., докт. техн. наук,
Соколов В.І., докт. техн. наук,
Стенцель Й.І., докт. техн. наук,
Суворін О.В., докт. техн. наук,
Татарченко Г.О., докт. техн. наук,
Чернецька-Білецька Н.Б., докт. техн. наук,
Харламов Ю.О., докт. техн. наук,
Даніч В.М., докт. екон. наук,
Заблудська І.В., докт. екон. наук,
Костирко Л.А., докт. екон. наук,
Рамазанов С.К., докт. техн. наук, докт. екон. наук,
Чернявська Є.І., докт. екон. наук,
Овчаренко Є. І., докт. екон. наук,

Д'яченко Ю.Ю., докт. екон. наук,
Koško A., zw., dr. hab,
Бровендер Ю.М., докт. іст. наук,
Бут О.М., докт. іст. наук,
Дацків І.Б., докт. іст. наук,
Дефорж Г.В., докт. іст. наук,
Довжук І.В., докт. іст. наук,
Залізняка Л.Л., докт. іст. наук,
Запорожченко Ю.В., докт. іст. наук,
Коропченко А.А., докт. іст. наук,
Кривоконь О.Г., докт. іст. наук,
Литвиненко Р.О., докт. іст. наук,
Михайлюк В.П., докт. іст. наук,
Моця О.П., член-кор. НАН України, докт. іст. наук,
Отрощенко В.В., докт. іст. наук,
Пекарчук В.М., докт. іст. наук,
Пилипчук О.Я., докт. біол. наук,
Тригуб О.П., докт. іст. наук,
Сапицька О.М., канд. іст. наук,
Фомін А.В., канд. іст. наук,
Новіков В.П., докт. хім. наук,
Кондратов С.О., докт. хім. наук,
Галстян Г.А., докт. хім. наук,
Галстян А.Г., докт. хім. наук,
Поталенко Е.В., докт. хім. наук,
Голосман Є.З., докт. хім. наук

Відповідальний за випуск: д.т.н., професор Горбунов М.І.

Рекомендовано до друку Вченою радою Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (Протокол № 8 від 23 квітня 2019 р.)

Матеріали номера друкуються мовою оригіналу.

© Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, 2019
© Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, 2019

ЗМІСТ

Горбунов Н.И., Герлицы Ю., Кравченко Е.А., Бурейка Г., Стейшунас С., Лак Т. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РАЗРАБОТКИ ВТОРОЙ СТУПЕНИ РЕССОТРОНОГО ПОДВЕШИВАНИЯ	9
Горбунов М.І., Просвірова О.В., Ковтанець М.В., Кравченко К.О. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ОЦІНКА ВПЛИВУ МЕТОДІВ І РЕЖИМІВ ОХОЛОДЖЕННЯ НА КОЕФІЦІЄНТ ТЕРТЯ І ТЕМПЕРАТУРУ КОНТАКТУЮЧИХ ПОВЕРХОНЬ	16
Blatnický M., Dižo J., Kravchenko O. STRENGTH ANALYSIS OF SUPPORTING PARTS OF A DOOR SYSTEM MOUNTED ON A RAILWAY VEHICLE	21
Kapski D., Korzova A. MEASURES OF SPEED CONTROL IN THE REPUBLIC OF BELARUS	27
Баб'як М.О. ЕКСПЛУАТАЦІЯ РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧИХ КОНТАКТНИХ ЕЛЕМЕНТІВ МІСЬКОГО ЕЛЕКТРИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	33
Білошицька Н.І., Татарченко Г.О., Білошицький М.В., Уваров П.С. ПРИБУДИНКОВІ ТЕРИТОРІЇ: ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЇХ ПРОБЛЕМИ	39
Бурлыга М.Б. ВЫБОР РАЦИОНАЛЬНОЙ СХЕМЫ ГИДРООБЪЕМНОЙ ПЕРЕДАЧИ ДЛЯ ПОЛУПРИЦЕПА АКТИВНОГО АВТОПОЕЗДА ПОВЫШЕННОЙ ПРОХОДИМОСТИ	48
Василенко Н.А., Гончаров В.В., Климаш А.А. УЛУЧШЕНИЕ МЕХАНИЧЕСКИХ ХАРАКТЕРИСТИК ДЕТАЛЕЙ ЦИЛИНДРОПОРШНЕВОЙ ГРУППЫ С ПОМОЩЬЮ ИОННОЙ ИМПЛАНТАЦИИ	54
Дмитрієв Д.В., Валігура М.Я. ЕФЕКТИВНИЙ СТЕНД ДЛЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛЬМОВОЇ СИСТЕМИ ВАНТАЖНОГО ТИПУ	57
Заверкин А.В., Марченко Д.Н., Кузьменко С.В., Чередниченко С.П. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОЛОЖЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОЙ ЭКСПЛУАТАЦИОННОЙ РАБОТЫ ГРУЗОВЫХ ФРОНТОВ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	60
Заверкин А.В., Марченко Д.Н., Кузьменко С.В., Чередниченко С.П. ИССЛЕДОВАНИЕ РАБОТЫ ТРАНСПОРТНЫХ СИСТЕМ В УСЛОВИЯХ ОГРАНИЧЕННОГО ЛОКОМОТИВНОГО ПАРКА	65
Иванова И.Н. ИДЕНТИФИКАЦИЯ ЛОГИСТИЧЕСКОЙ РОЛИ ПОРТОВЫХ ТЕРМИНАЛОВ	73
Кельріх М.Б., Брайковська Н.С., Фомін О.В., Прокопенко П.М. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ВИПРОБУВАНЬ ВАГОНА-ЦИСТЕРНИ ДЛЯ ПЕРЕВЕЗЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ВАНТАЖІВ	77
Кічкін О.В., Кічкіна О.І., Водолазський О.О. МЕТОДИКА ПОПЕРЕДЖЕННЯ, АНАЛІЗУ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ПІДПРИЄМСТВА-АВТОПЕРЕВІЗНИКА В США	84
Кічкін О.В., Кічкіна О.І. НЕЧІТКЕ МОДЕЛЮВАННЯ – ОСНОВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ТЕМПЕРАТУРОЮ В РЕФРИЖЕРАТОРНИХ АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБАХ	89

Кравченко О.А. ОБҐРУНТУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ СУДЕН ПОСТАЧАННЯ МОРСЬКИХ БУРОВИХ ПЛАТФОРМ І ОРГАНІЗАЦІЯ ЇХ РОБОТИ.....	94
Кравченко О.П., Чуйко С.П. ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕПЛООВОГО БАЛАНСУ САЛОНУ АВТОБУСУ У ТЕПЛІЙ ПЕРІОД РОКУ	101
Кузьменко С.В., Заверкін А.В., Сергієнко О.В. ВИЗНАЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНИХ ГЕОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ ТЕПЛОТЕХНІЧНОГО УСТАТКУВАННЯ ПАСАЖИРСЬКОГО ВАГОНУ	107
Кунда Н.Т., Бабина Д.А. 3D-МОДЕЛЬ ВЗАЄМОДІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ТРАНСПОРТУ	113
Ловська А. О., Рибін А. В. ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІЧНОЇ НАВАНТАЖЕНОСТІ КОНТЕЙНЕРА-ЦИСТЕРНИ ПРИ ПЕРЕВЕЗЕННІ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ПОРОМІ.....	117
Мілянч А.Р. ЗАЛЕЖНІСТЬ ВАРТОСТІ РЕМОНТУ ВАГОННОГО ВУЗЛА ВІД РОЗПОДІЛЕННЯ ДОПУСКІВ ОБРОБКИ ОКРЕМИХ ЙОГО ДЕТАЛЕЙ.....	123
Мурад'ян А.О., Русанова С.С. ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДИКИ УЗГОДЖЕНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ПЕРЕВАЛКИ ВАНТАЖІВ У ТРАНСПОРТНОМУ ВУЗЛІ НА ОСНОВІ КОНЦЕПЦІЇ ДІЛОВОЇ ПОВЕДІНКИ І СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ.....	128
Піддубна Н.М., Кирічок А.В. ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗТАШУВАННЯ РОЗПОДІЛЬНИХ ЦЕНТРІВ В ЛОГІСТИЧНІЙ ПІДСИСТЕМІ РОЗПОДІЛУ	135
Потапенко О.О., Могила В.І. ПЕРСПЕКТИВНА КОНСТРУКЦІЯ РЕСОРНОГО ПІДВІШУВАННЯ ВІЗКА ВАНТАЖНОГО ВАГОНА ТА РЕЗУЛЬТАТИ ЇЇ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	144
Ромах В.Л. ФОРМИРОВАНІЙ ЕФФЕКТИВНОГО МНОЖЕСТВА АЛЬТЕРНАВ В РЕШЕННІ ЗАДАЧ КЛАСТЕРНОЇ ОПТИМІЗАЦІЇ	151
Савченко М. В., Шкурєнко О. В. УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	156
Смокова Т.М. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА СКЛАД ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	160
Суворов П.С., Тарасенко Т.В., Залож В.И., Максимов С.Б. О СООТНОШЕНИИ ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТИ И ЭКОЛОГИЧНОСТИ ДЛЯ СУДОВ ВНУТРЕННЕГО ПЛАВАНИЯ	168
Тимошук О.М., Дакі О.А. МЕТОД СИНТЕЗУ ВИМІРЮВАЛЬНОГО СИГНАЛУ З БУДЬ-ЯКОЮ КІЛЬКІСТЮ ТОЧОК ПЕРЕМІКАННЯ	176
Федосов-Ніконов Д.В., Стринжа А.М., Шамшей Д.О., Полулях В.М., Федоров В.В., Шушмарченко В.О. ДОСЛІДЖЕННЯ КОРОЗІЙНИХ ПОШКОДЖЕНЬ ЕЛЕМЕНТІВ ВАГОНІВ ПІД ЧАС ТЕХНІЧНОГО ДІАГНОСТУВАННЯ	181
Фомін О.В., Логвіненко О.А., Бурлуцький О.В, Шелест Д.А., Фоміна А.М. МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ТЕРМІЧНОЇ ПРАВКИ БАЛКИ ХРЕБТОВОЇ ВАНТАЖНИХ ВАГОНІВ-ПЛАТФОРМ	186
Фомін О.В., Осьмак В.Є., Лебедєв В.С., Цимбалюк А.В. АНАЛІЗ РУЙНІВНИХ НАПРУЖЕНЬ НАДРЕСОРНОЇ БАЛКИ ВІЗКА ВАНТАЖНОГО ВАГОНУ ТИПОВОЇ КОНСТРУКЦІЇ (ЧАСТИНА 2).....	191

Хаусер В., Кравченко Е., Ноженко Е. КОНЦЕПТ ИННОВАЦИОННОЙ ТЕЛЕЖКИ ТРАМВАЙНОГО ВАГОНА С УМЕНЬШЕННЫМ ВОЗДЕЙСТВИЕМ НА ПУТЬ.....	198
Холодова О.О., Левченко О.С. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМ ПЕРЕХОПЛЮЮЧИХ ПАРКІНГІВ У ВЕЛИКИХ МІСТАХ	205
Чайковський І. В. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ МАТЕМАТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАДАЧ КОНТРОЛЮ І АНАЛІЗУ РОБОТИ ФЛОТУ	212
Яровий Р.О., Чернецька-Білецька Н.Б. МЕТОДИКА ІМІТАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ЕЛЕКТРОДИНАМІЧНОГО ГАЛЬМУВАННЯ	216

УДК 338.242

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Савченко М. В., Шкurenко О. В.

MANAGEMENT OF THE COMPETITIVENESS OF THE ENTERPRISE IN THE CONTEXT OF PROVISION OF ECONOMIC SECURITY

Savchenko M. V., Shkurenko O. V.

У статті обґрунтовано необхідність формування системи управління конкурентоспроможністю підприємства для забезпечення його економічної безпеки. Розроблено систему управління конкурентоспроможністю підприємства. Виконано розрахунок рівня конкурентоспроможності підприємства та сформовано модель конкурентоспроможності ПАТ «Укрпошта»

Ключові слова: конкурентоспроможність, економічна безпека, система управління, оцінка, модель конкурентоспроможності.

Актуальність теми. Проблеми пізнання в сфері конкурентоспроможності підприємства пов'язані зі складністю та динамічністю розвитку світового ринку в умовах глобалізації світової економіки, наявністю форм міжнародної конкуренції в різних галузях, високою долею монопольного сектору в українській економіці, недостатнім досвідом роботи українських підприємств на зовнішньому ринку та ін.

В умовах розвитку ринкових відносин в Україні конкурентоспроможність є вирішальним фактором успіху бізнесу й економічної безпеки. Конкуренція як головний елемент ринкового механізму є наразі однією з найпопулярніших економічних категорій. А механізм формування ефективних підходів до вибору конкурентних переваг є найбільш актуальним в сучасному економічному середовищі [1, с. 102].

У науковій літературі вже накопичений певний досвід в дослідженні конкурентоспроможності підприємства. Зокрема значний внесок зроблено такими вченими, як М. Портер, Ж. Ж. Ламбен, Д. Аакер, Г. Хамел, К. К. Прахалад, І. Ансофф, Р. А. Фатхутдинов, І. М. Акімова, Л. Л. Антонюк, П. Ю. Беленький, Г. Волинський, М. І. Долішій, Ю. Б. Іванов, Г. І. Кіндрацька, М. О. Кизим, О. Є. Кузьмін, С. В. Смерічевська, О. М. Тридід, О. М. Тищенко, А. В. Череп, З. Є. Шершньова, О. А. Швиданенко тощо [2-6].

Проте, незважаючи на велику кількість досліджень, в сучасній економічній літературі недостатньо приділено увагу теоретико-методологічним, методичним і практичним аспектам управління конкурентоспроможністю підприємства, що формує необхідність створення наукових основ управління конкурентоспроможністю підприємства як основи забезпечення його економічної безпеки.

Метою дослідження є розробка теоретичних підходів і методичних положень щодо формування системи управління конкурентоспроможністю підприємства, яка б відповідала вимогам ринкової економіки, сприяла підвищенню ефективності господарської діяльності підприємства та дозволяла підвищити рівень його економічної безпеки.

Основні результати дослідження. Управління конкурентоспроможністю підприємства являє собою певний аспект менеджменту підприємства, спрямованого на формування, розвиток та реалізацію конкурентних переваг та забезпечення економічної безпеки підприємства як суб'єкта економічної конкуренції.

Склад основних елементів системи управління конкурентоспроможністю підприємства та їх взаємозв'язки представлено на рис.

ПАТ «Укрпошта» – національний оператор поштового зв'язку України. ПАТ «Укрпошта» здійснює прямий поштовий обмін з 58 країнами світу, двосторонній обмін поштовими переказами з 35 країнами, з них відправленнями з післяплатою – з 11 країнами.

Проведений SWOT-аналіз (табл. 1) свідчить про те, що більш істотними обмеженнями є слабка технологічна та технічна база, яка не встигає за розвитком технологій надання послуг та загальними темпами розвитку НТП. Також проблемними є якість кадрового складу через низькі зарплати, які регламентує держава. Фінансові результати суттєво залежать від державного регулювання тарифів, тому це також є значною зовнішньою проблемою,

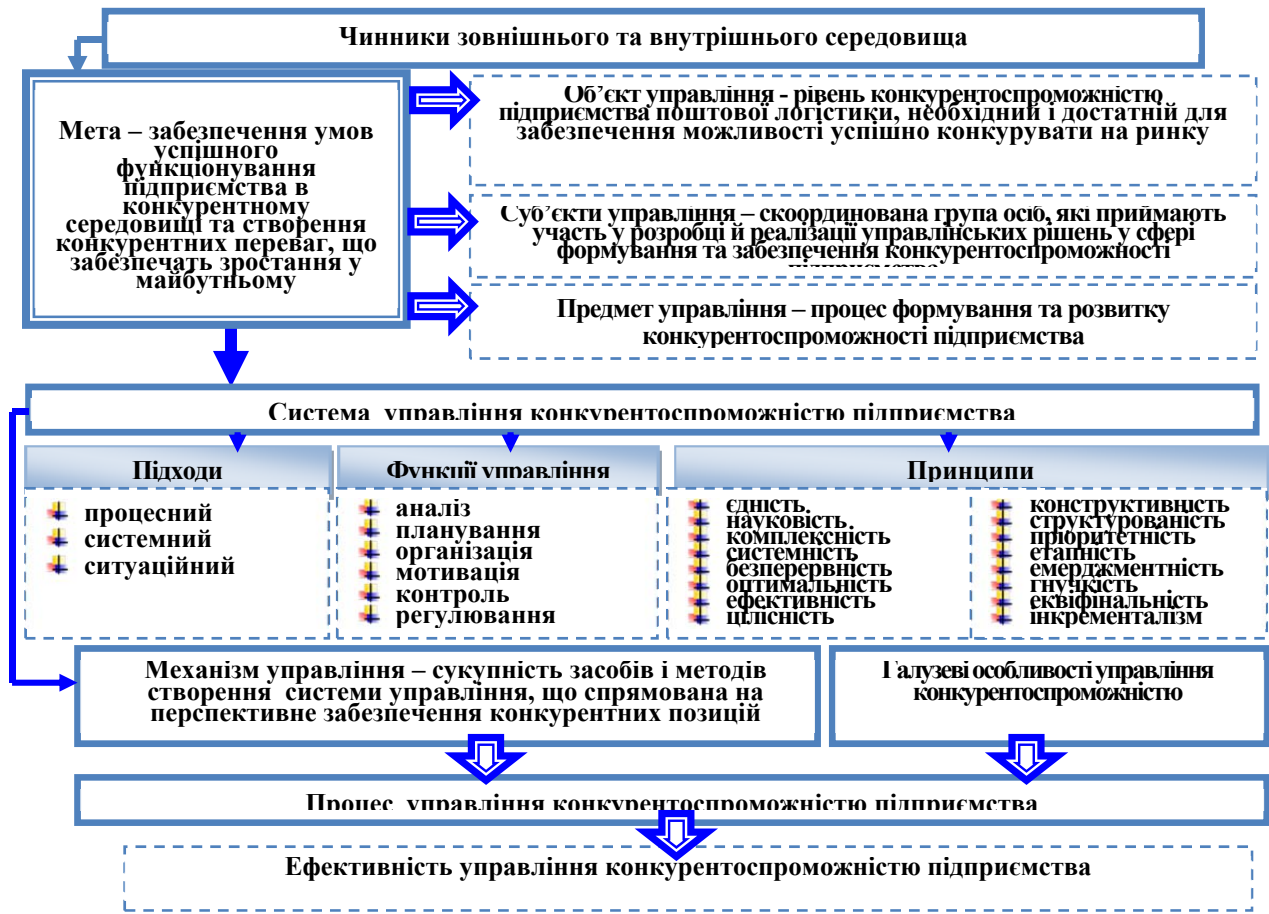

Рис. Система управління конкурентоспроможністю підприємства

Таблиця 1

PEST-аналіз ПАТ «Укрпошта»

<i>Політичні чинники (P):</i> наявність розгалуженої мережі по всьому світу; втручання держави в діяльність підприємства з огляду на державний статус підприємства; регламентація організаційної структури; скорочення поштових потоків через політичні конфлікти	<i>Соціальні чинники (S):</i> низький платоспроможний попит населення; зсув пріоритетів споживачів у бік отримання новітніх послуг на базі ІКТ; плинність кадрів, в т.ч. в наслідок трудової міграції за кордон
<i>Економічні чинники (E):</i> залежність фінансових результатів від державного регулювання тарифів, якості, рівня заробітної плати тощо; залежність фінансових результатів від якості роботи численного персоналу, їх кваліфікації; брак часу на здійснення реформ в умовах швидкого розвитку конкуренції	<i>Технологічні чинники (T):</i> брак технологічних інновацій та кваліфікованих працівників, що негативно впливає на якість; низькі темпи інформатизації підприємства, підвищення кваліфікації кадрів

Таблиця 2

Розрахунок конкурентоспроможності ПАТ «Укрпошта» в 2015-2017 рр.

Група критеріїв	2015	2016	2017
1. Ефективність виробничої діяльності підприємства ($E_{вд}$)	5,00	8,55	7,40
2. Фінансова стійкість підприємства (F_c)	9,90	6,45	5,00
3. Платоспроможність підприємства (P_n)	25,24	6,97	4,36
4. Конкурентоспроможність послуг (K_n)	1,00	1,00	0,50
Конкурентоспроможність підприємства	9,84	5,24	3,87

особливо в умовах конкуренції, коли інші оператори формують свою тарифну політику з огляду на витрати. Так, вартість пересилання листа ПАТ «Укрпошта» майже у вісім разів нижче, ніж у конкурентів та не завжди покриває витрати на надання послуги. Але державне регулювання тарифу на цю послугу не дозволяє підприємству підвищити тариф до рівня «собівартість+прибуток». Отже, SWOT – аналіз виділяє фінансові, якісні, кадрові та часові обмеження.

Здійснено оцінку конкурентоспроможності ПАТ «Укрпошта» методом, заснованим на теорії ефективної конкуренції, в основі якого лежить оцінка чотирьох критеріїв конкурентоспроможності, що забезпечують його економічну безпеку: ефективність виробничої діяльності, фінансова стійкість, платоспроможність підприємства та конкурентоспроможність послуг. Результати оцінки наведені в табл. 2.

За результати розрахунків табл. 2 можна стверджувати про низький рівень конкурентоспроможності ПАТ «Укрпошта» в 2015-2017 рр. із явно вираженим трендом до погіршення ситуації, що відбулося і на рівні економічної безпеки.

У структурі конкурентоспроможності ПАТ «Укрпошта» слабкими місцями є фінансова стійкість підприємства, платоспроможність підприємства та конкурентоспроможність послуг. На противагу цьому ефективність управління виробничим процесом ПАТ «Укрпошта» знаходяться на середньому рівні.

У середовищі MS Excel проведено регресійний аналіз впливу доходності діяльності (x_1), питомої ваги витрат на збут в собівартості продукції (x_2), адміністративних витрат на 1 грн чистого доходу (x_3), коефіцієнту автономії (x_4), коефіцієнту поточної ліквідності (x_5), коефіцієнту абсолютної ліквідності (x_6), продуктивності праці (x_7) на рівень конкурентоспроможності ПАТ «Укрпошта».

За результатами перевірки на мультиколінеарність до моделі не були включені коефіцієнти поточної ліквідності, абсолютної ліквідності та продуктивності праці.

Отже, модель конкурентоспроможності ПАТ «Укрпошта» має вигляд:

$$y = 58,79 - 35,89x_1 - 68,51x_2 - 198,19x_3 - 3,14x_4. \quad (1)$$

Коефіцієнт детермінації для отриманої моделі конкурентоспроможності показує, що варіація її рівня на 93,4 % визначається варіацією досліджуваних факторів.

Коефіцієнт кореляції свідчить, що між рівнем конкурентоспроможності, з одного боку, та доходністю діяльності, часткою витрат на збут в собівартості продукції, адміністративними витратами на 1 грн чистого доходу, коефіцієнтом автономії, з іншого, існує дуже тісний зв'язок.

Згідно з обчисленими характеристиками (коефіцієнти детермінації, кореляції, критерії Фішера та

Стюдента), які використані для оцінювання достовірності моделі, можна зробити висновок, що побудована нами модель відбиває тісний зв'язок між конкурентоспроможністю ПАТ «Укрпошта» та доходністю діяльності, часткою витрат на збут в собівартості продукції, адміністративними витратами на 1 грн чистого доходу, коефіцієнтом автономії.

Висновки. Таким чином, в статті сформований механізм управління конкурентоспроможністю та розроблена модель оцінки її рівня для ПАТ «Укрпошта», яка дозволяє не тільки моделювати, а й спрогнозувати рівень конкурентоспроможності і розробити заходи щодо її підвищення. Основними напрямками підвищення конкурентоспроможності ПАТ «Укрпошта» в існуючих умовах можна виокремити наступні:

- підвищення фінансової стійкості та фінансової незалежності підприємств шляхом оптимізації співвідношення власних та позикових коштів у структурі капіталу, що підвищить рівень фінансової безпеки;

- підвищення платоспроможності підприємства за рахунок вдосконалення розрахункової дисципліни та ефективного використання конкурентних переваг підприємства;

- оновлення виробничих фондів, які здебільшого мають надто високий ступінь зносу, що забезпечить техніко-технологічну та виробничу безпеку;

- впровадження нових видів послуг відповідно до змін смакових вподобань споживачів з метою підвищення рівня ринкової безпеки підприємства.

Л і т е р а т у р а

1. Мельник О.Г. Системи діагностики діяльності машинобудівних підприємств: полікритеріальна концепція та інструментарій: монографія / О.Г. Мельник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 344 с.
2. Ансофф І. Новая корпоративная стратегия / Пер. с англ. Ю.Г. Каптуревского. – СПб.: Питер, 1999. – 416 с.
3. Волинський Г. Про конкурентні переваги в умовах глобалізації / Г. Волинський // Економіка України. – 2006. – № 12. – С. 68-72.
4. Смерічевська С.В. Конкурентоспроможність у соціально-економічному вимірі / С.В. Смерічевська // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 3. – С. 36-45.
5. Фатхутдинов Р.А. Управление конкурентоспособностью организации: учеб. пособие / Р.А. Фатхутдинов. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 544 с.
6. Череп А.В., Салип Ю.О. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємств / А.В. Череп, Ю.О. Салип // Інноваційна економіка. – 2012. – № 8 (34). – С.77-79.

References

1. Melnik O.G. Systems of diagnostics of activity of machine-building enterprises: polycrystalline concept and tools: monograph / O.G. Miller. - Lviv: Lviv Polytechnic Publishing House, 2010. - 344 p.
2. Ansoff I. New Corporate Strategy / Per. from english Yu.G. Kapturevsky - SPb. : Peter, 1999. - 416 pp.

3. 3. Volynsky G. On competitive advantages in the conditions of globalization / G. Volynsky // Economy of Ukraine. - 2006. - No. 12. - P. 68-72.
4. 4. Smerichevskaya SV Competitiveness in the socio-economic dimension / SV Smerichivska // Current problems of the economy. - 2009. - No. 3. - P. 36-45.
5. 5. Fathutdinov R. A. Management of the competitiveness of the organization: study. allowance / R.A. Fattuhddinov - Moscow: Izmo-Eksmo, 2004. - 544 p.
6. 6. Cherep AV, Salip Yu.O. Methodical Approaches to Assessing the Competitiveness of Enterprises / AV Skull, Yu.O. Salyp // Innovative economy. - 2012. - No. 8 (34). - P.77-79.

Савченко М. В., Шкуренко О. В. Управления конкурентоспособностью предприятия в контексте обеспечения экономической безопасности.

В статье обоснована необходимость формирования системы управления конкурентоспособностью предприятия для обеспечения его экономической безопасности. Разработана система управления конкурентоспособностью предприятия. Выполнен расчет уровня конкурентоспособности предприятия и сформирована модель конкурентоспособности ПАО «Укрпочта».

Ключевые слова: конкурентоспособность, экономическая безопасность, система управления, оценка, модель конкурентоспособности.

Savchenko M., Shkurenko O. Enterprise competitiveness management in the context of ensuring economic security.

The article substantiates the need for the formation of a competitiveness management system for an enterprise to ensure its economic security. A management system for enterprise competitiveness has been developed. The calculation of the level of competitiveness of the enterprise has been carried out and the model of competitiveness of PJSC Ukrposhta has been formed.

Keywords: competitiveness, economic security, management system, assessment, competitiveness model.

Савченко М.В. – д.е.н., доцент, професор кафедри міжнародних економічних відносин Донецького національного університету імені Василя Стуса, e-mail: m_savchenko@donnu.edu.ua

Шкуренко О.В. – к.е.н., доцент кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій, e-mail: dondyu@ukr.net

Рецензент: д.т.н., проф. **Горбунов М.І.**

Стаття подана 20.04.2019